

Ysgol Pen Barras

Safweoedd Mathemateg

Dyma rai safweoedd defnyddiol sy'n cynnwys gweithgareddau a gemau addas i gefnogi gwaith Mathemateg Blwyddyn 3 i 6.

www.FunBrain.co.uk

www.Mathsframe.co.uk

www.mathzone.co.uk

www.primarygames.co.uk

www.teachingtables.co.uk

www.woodlands-junior.kent.sch.uk

www.echalk.co.uk/Maths/maths.aspx

www.coxhoe.durham.sch.uk/curriculum-links/numeracy

www.topmarks.co.uk

www.sgfl.org.uk/games/games/maths

www.learnyourtables.co.uk/en/index2.htm

www.crickweb.co.uk/

Ysgol Pen Barras

Rhifedd yn yr Ysgol

Lluosi a Rhannu

- Ydych chi'n cael anhawster rhoi cymorth i'ch plentyn gyda'r gwaith cartref Mathemateg?

- Ydy ein dulliau yn peri dryswch i chi?

“Nid dyma'r dulliau yr oeddech chi'n eu defnyddio yn yr ysgol!”

Defnyddiwch y canllawiau mathemateg yn y llyfryn hwn i'ch cynorthwyo.

Cynnwys y Llyfryn

Dulliau Blwyddyn 1

Dulliau Blwyddyn 2

Dulliau Blwyddyn 3

Dulliau Blwyddyn 4

Dulliau Blwyddyn 5

Dulliau Blwyddyn 6

Tabl 2

$$\begin{array}{l}
 0 \times 2 = 0 \\
 1 \times 2 = 2 \\
 2 \times 2 = 4 \\
 3 \times 2 = 6 \\
 4 \times 2 = 8 \\
 5 \times 2 = 10 \\
 6 \times 2 = 12 \\
 7 \times 2 = 14 \\
 8 \times 2 = 16 \\
 9 \times 2 = 18 \\
 10 \times 2 = 20
 \end{array}$$

Tabl 4

$$\begin{array}{l}
 0 \times 4 = 0 \\
 1 \times 4 = 4 \\
 2 \times 4 = 8 \\
 3 \times 4 = 12 \\
 4 \times 4 = 16 \\
 5 \times 4 = 20 \\
 6 \times 4 = 24 \\
 7 \times 4 = 28 \\
 8 \times 4 = 32 \\
 9 \times 4 = 36 \\
 10 \times 4 = 40
 \end{array}$$

Tabl 8

$$\begin{array}{l}
 0 \times 8 = 0 \\
 1 \times 8 = 8 \\
 2 \times 8 = 15 \\
 3 \times 8 = 24 \\
 4 \times 8 = 32 \\
 5 \times 8 = 40 \\
 6 \times 8 = 48 \\
 7 \times 8 = 56 \\
 8 \times 8 = 64 \\
 9 \times 8 = 72 \\
 10 \times 8 = 80
 \end{array}$$

Tabl 5

$$\begin{array}{l}
 0 \times 5 = 0 \\
 1 \times 5 = 5 \\
 2 \times 5 = 10 \\
 3 \times 5 = 15 \\
 4 \times 5 = 20 \\
 5 \times 5 = 25 \\
 6 \times 5 = 30 \\
 7 \times 5 = 35 \\
 8 \times 5 = 40 \\
 9 \times 5 = 45 \\
 10 \times 5 = 50
 \end{array}$$

Tabl 10

$$\begin{array}{l}
 0 \times 10 = 0 \\
 1 \times 10 = 10 \\
 2 \times 10 = 20 \\
 3 \times 10 = 30 \\
 4 \times 10 = 40 \\
 5 \times 10 = 50 \\
 6 \times 10 = 60 \\
 7 \times 10 = 70 \\
 8 \times 10 = 80 \\
 9 \times 10 = 90 \\
 10 \times 10 = 100
 \end{array}$$

Tabl 3

$$\begin{array}{l}
 0 \times 3 = 0 \\
 1 \times 3 = 3 \\
 2 \times 3 = 6 \\
 3 \times 3 = 9 \\
 4 \times 3 = 12 \\
 5 \times 3 = 15 \\
 6 \times 3 = 18 \\
 7 \times 3 = 21 \\
 8 \times 3 = 24 \\
 9 \times 3 = 27 \\
 10 \times 3 = 30
 \end{array}$$

Tabl 6

$$\begin{array}{l}
 0 \times 6 = 0 \\
 1 \times 6 = 6 \\
 2 \times 6 = 12 \\
 3 \times 6 = 18 \\
 4 \times 6 = 24 \\
 5 \times 6 = 30 \\
 6 \times 6 = 36 \\
 7 \times 6 = 42 \\
 8 \times 6 = 48 \\
 9 \times 6 = 54 \\
 10 \times 6 = 60
 \end{array}$$

Tabl 7

$$\begin{array}{l}
 0 \times 7 = 0 \\
 1 \times 7 = 7 \\
 2 \times 7 = 14 \\
 3 \times 7 = 21 \\
 4 \times 7 = 28 \\
 5 \times 7 = 35 \\
 6 \times 7 = 42 \\
 7 \times 7 = 49 \\
 8 \times 7 = 56 \\
 9 \times 7 = 63 \\
 10 \times 7 = 70
 \end{array}$$

Tabl 9

$$\begin{array}{l}
 0 \times 9 = 0 \\
 1 \times 9 = 9 \\
 2 \times 9 = 18 \\
 3 \times 9 = 27 \\
 4 \times 9 = 36 \\
 5 \times 9 = 45 \\
 6 \times 9 = 54 \\
 7 \times 9 = 63 \\
 8 \times 9 = 72 \\
 9 \times 9 = 81 \\
 10 \times 9 = 90
 \end{array}$$

***Mae bwysig fod y plant yn gwybod eu tablau'n rhugl.
Cofiwch ymarfer adre!***

Blwyddyn 6

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer dull rhannu hir gyda rhifau mwy.

e.e. $2455 \div 14$

- **Cam 1** – Meddwl am rif i luosi gyda 14 sy'n hawdd i gyfrifo yn y pen e.e. 10 neu 100.

$$\begin{array}{r}
 14 \overline{) 2455} \\
 \underline{1400} \\
 1055 \\
 \underline{700} \\
 355 \\
 \underline{140} \\
 215 \\
 \underline{140} \\
 75 \\
 \underline{70} \\
 5
 \end{array}$$

- **Cam 2** – Tynnu y swm yma oddi ar y cyfanswm.

$$\begin{array}{r}
 100 \times 14 = 1400 \\
 50 \times 14 = 700
 \end{array}$$

- **Cam 3** – Ail-adrodd y broses i dynnu'r cyfanswm i lawr.

$$\begin{array}{r}
 10 \times 14 = 140
 \end{array}$$

- **Cam 4** – Os yw'r rhif sydd ar ôl yn llai na'r rhif sy'n cael ei rannu e.e. 5 yn llai na 14, mae'r cyfrifiad wedi dod i ben.

$$\begin{array}{r}
 10 \times 14 = 140 \\
 \underline{75} \\
 + 5 \times 14 = 70 \\
 \underline{175}
 \end{array}$$

Er enghraifft yr ateb yma yw 175 gweddill 5.

I wirio'r ateb

$$\begin{array}{r}
 (175 \times 14) + 5 = \\
 2455
 \end{array}$$

Mae gwybod eu tablau yn gymorth mawr i'r gwaith!

Blwyddyn 1

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer cyfiri mewn camau o 2, 5 a 10 – (ymlaen ac yn ôl).

e.e. 10, 12, 14, 16, 18, 20.....
 15, 20, 25, 30, 35, 40 .....
 90, 80, 70, 60, 50, 40.....

- Ymarfer adnabod dyblau rhifau hyd at 10

dwbl 1 = 2	dwbl 2 = 4
dwbl 3 = 6	dwbl 4 = 8
dwbl 5 = 10	dwbl 6 = 12
dwbl 7 = 14	dwbl 8 = 16
dwbl 9 = 18	dwbl 10 = 20

- Deall fod rhannu gyda 2 fel hanneru.

e.e. Beth yw hanner 8? Rhannu y gwrthrychau i ddwy set.

Set 1

Set 2

Blwyddyn 2

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer cyfiri mewn camau o 2, 5, 10, 3 a 4. (Ymlaen ac yn ôl).

e.e. 0, 3, 6, 9, 12, 15, 18.....
40, 36, 32, 28, 24, 20.....

- Deall fod lluosï fel adio drosodd a throsodd.

$$6 \times 5 \text{ (6 set o 5)} = 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 30$$

- Deall y berthynas rhwng lluosï a rhannu

$$3 \times 5 = 15 \qquad 5 \times 3 = 15$$

$$15 \div 3 = 5 \qquad 15 \div 5 = 3$$

- Datrys problemau lluosï a rhannu

e.e. Mae gan bry cop 8 coes, sawl coes sydd gan 2 bry copyn?

Tabl 2

$0 \times 2 = 0$
$1 \times 2 = 2$
$2 \times 2 = 4$
$3 \times 2 = 6$
$4 \times 2 = 8$
$5 \times 2 = 10$
$6 \times 2 = 12$
$7 \times 2 = 14$
$8 \times 2 = 16$
$9 \times 2 = 18$
$10 \times 2 = 20$

Tabl 5

$0 \times 5 = 0$
$1 \times 5 = 5$
$2 \times 5 = 10$
$3 \times 5 = 15$
$4 \times 5 = 20$
$5 \times 5 = 25$
$6 \times 5 = 30$
$7 \times 5 = 35$
$8 \times 5 = 40$
$9 \times 5 = 45$
$10 \times 5 = 50$

Tabl 10

$0 \times 10 = 0$
$1 \times 10 = 10$
$2 \times 10 = 20$
$3 \times 10 = 30$
$4 \times 10 = 40$
$5 \times 10 = 50$
$6 \times 10 = 60$
$7 \times 10 = 70$
$8 \times 10 = 80$
$9 \times 10 = 90$
$10 \times 10 = 100$

- Dysgu ar gof tablau 2, 5, 10, 3 a 4.

Blwyddyn 6

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer dull **rhannu byr** e.e. $1674 \div 13 =$

- Cam 1** - Ydy 13 yn mynd i 1? Na, felly rhoi 0 uwchben rhif 1.
- Cam 2** - Ydy 13 yn mynd i 16? Ydy, felly rhoi 1 uwchben y 6, a 3 rhwng y 6 a 7.
- Cam 3** - Ydy 13 yn mynd i 37? Ydy, felly rhoi 2 uwchben y 7, a 11 rhwng y 7 a 4.
- Cam 4** - Ydy 13 yn mynd i 114? Ydy, felly rhoi 8 uwchben y 4, gosod pwynt degol a **000** ar ei ôl.
- Cam 5** - Mae rhaid nawr rhoi pwynt degol ar y brig. Ydy 13 yn mynd i mewn i 100? Ydy, felly rhoi 7 uwchben y 0 cyntaf, a 9 sy'n weddill o flaen yr ail 0.
- Cam 6** - Ydy 13 yn mynd i 90? Ydy, felly gosod 6 uwchben yr ail 0 a 12 wrth y 0 olaf
- Cam 7** - Yn olaf, ydy 13 yn mynd i 120? Ydy, felly gosod 9 uwchben y trydydd 0. Hwn yw'r ateb.

$$13 \overline{) 1674.000} \begin{matrix} 0128.769 \\ \underline{311} \\ 10912 \end{matrix}$$

- Ymarfer lluosï rhifau a degolion â lluosrifau e.e. $1.4\text{cm} \times 22$.

Dull Grid

	1	0.4	
20	20	8	20
2	2	0.80	8
			2
			+ 0.80
			<u>30.80</u>

- Datrys problemau lluosï a rhannu.

e.e. Os yw crys a tei yn costio £45, crys a siaced yn costio £155, a siaced a tei yn costio £120. Beth yw cost un crys?

Blwyddyn 6

Lluosi a Rhannu

Blwyddyn 2

Lluosi a Rhannu

- Defnyddio strategaethau meddwl i alw tablau lluosu i gof hyd at 10 x 10 a'u defnyddio i ddatrys problemau.
- Ymarfer lluosu a rhannu rhifau a degolion gyda 10, 100 a 1000.

e.e. $6.5 \times 10 = 65$ $6.5 \times 100 = 650$ $6.5 \times 1000 = 6,500$
 $0.3 \times 10 = 3$ $0.3 \times 100 = 30$ $0.3 \times 1000 = 300$
 $80 \div 10 = 8$ $80 \div 100 = 0.8$ $80 \div 1000 = 0.08$
 $27 \div 10 = 2.7$ $27 \div 100 = 0.27$ $27 \div 1000 = 0.027$

- Ymarfer defnyddio strategaethau meddwl i luosi a rhannu rhifau 2 ddigid â rhifau 2 a 3 digid
e.e. $123 \times 32 =$

Dull Grid

	30	2	3 0 0 0
			6 0 0
100	3000	200	2 0 0
20	600	40	9 0
3	90	6	4 0
			+ 6
			3 9 3 6
			1

- Parhau i ddefnyddio **Lluosi hir** a datblygu i rifau 3 x 2 digid.

$$\begin{array}{r} 245 \\ \times 36 \\ \hline 7350 \\ + 1470 \\ \hline 8820 \\ 1 \end{array}$$

- Cam 1** – Gosod 0 o dan y 6. Yna lluosu 3 gyda 5 sy'n 15. Gosod y 5, a cofio am yr 1. Yna lluosu 3 a 4 sy'n 12, cofio adio'r 1 sy'n gwneud 13. Nodi'r 3 a cofio am yr 1. Yna lluosu 3 a 2 sy'n 6 ac adio'r 1 sy'n gwneud 7.
- Cam 2** – Lluosi 6 a 5 sy'n 30. Gosod y 0, a cofio am 3. Yna lluosu 6 a 4 sy'n 24, ac adio'r 3 sy'n rhoi 27. Nodi'r 7 a cofio am y 2. Yna lluosu 6 gyda 2 sy'n 12, ac adio'r 2 sy'n rhoi 14.
- Cam 3** – Adio 7350 + 1470 i ddod at yr ateb.

Tabl 3

0 x 3 = 0
1 x 3 = 3
2 x 3 = 6
3 x 3 = 9
4 x 3 = 12
5 x 3 = 15
6 x 3 = 18
7 x 3 = 21
8 x 3 = 24
9 x 3 = 27
10 x 3 = 30

Tabl 4

0 x 4 = 0
1 x 4 = 4
2 x 4 = 8
3 x 4 = 12
4 x 4 = 16
5 x 4 = 20
6 x 4 = 24
7 x 4 = 28
8 x 4 = 32
9 x 4 = 36
10 x 4 = 40

Gwefannau Defnyddiol

- <http://www.learnyourtables.co.uk/en/index2.htm>
- <http://www.topmarks.co.uk/>
- <http://www.bbc.co.uk/schools/starship/maths/>
- <http://www.primaryresources.co.uk/maths/maths.htm/>
- <http://nrich.maths/>
- <https://hwb.wales.gov.uk/>
- <http://resources.woodlands-junior.kent.sch.uk/maths/>
- <http://mathszone.co.uk/>
- <http://www.funbrain.com/brain/MathBrain/MathBrain.html>
- <http://www.crickweb.co.uk/ks1numeracy.html>
- <http://www.bbc.co.uk/cymru/dysgu/camaucyfri/>
- <http://www.maths-games.org/>
- <http://www.bbc.co.uk/bitesize/ks1/maths/>

Blwyddyn 3

Lluosi a Rhannu

- Dysgu ar gof tablau 2, 3, 4, 5, 6 a 10
- Deall fod Tabl 6 yn ddwbl Tabl 3.

Tabl 3

0 x 3 = 0
1 x 3 = 3
2 x 3 = 6
3 x 3 = 9
4 x 3 = 12
5 x 3 = 15
6 x 3 = 18
7 x 3 = 21
8 x 3 = 24
9 x 3 = 27
10 x 3 = 30

Dwblu
x2

Tabl 6

0 x 6 = 0
1 x 6 = 6
2 x 6 = 12
3 x 6 = 18
4 x 6 = 24
5 x 6 = 30
6 x 6 = 36
7 x 6 = 42
8 x 6 = 48
9 x 6 = 54
10 x 6 = 60

- Deall fod lluosï fel adio drosodd a throsodd.

$$6 \times 4 \text{ (6 set o 4)} = 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 24$$

- Deall fod lluosï rhif gyda 6 fel lluosï rhif gyda 3 ac yna dwblu'r ateb.

$$6 \times 6 = (3 \times 6 = 18) + (3 \times 6 = 18) = 18 + 18 = 36$$

- Datrys problemau lluosï a rhannu

e.e. Mae 3 person yn gwario £6 yr un. Faint mae nhw yn eu gwario i gyd?

Blwyddyn 5

Lluosi a Rhannu

- Dull arall sy'n cael ei ddefnyddio yn y dosbarth yw Lluosi hir.

- Cam 1** – Gosod 0 o dan yr 8. Yna lluosï 2 gyda 6 sy'n 12. Gosod y 2, a cofio am yr 1. Yna lluosï 2 a 3 sy'n 6 ac adio'r 1 sy'n gwneud 7.

$$\begin{array}{r} 36 \\ \times 28 \\ \hline 720 \end{array}$$

- Cam 2** – Lluosï 8 a 6 sy'n 48. Gosod yr 8, a cofio am yr 4. Yna lluosï 8 a 3 sy'n 24 ac adio'r 4 sy'n rhoi 28.

$$\begin{array}{r} + 288 \\ \hline 1008 \end{array}$$

- Cam 3** – Adio 720 a 288 i ddod at yr ateb.

1

- Ymarfer dull rhannu byr e.e. $156 \div 12 =$

- Cam 1** - Ydy 12 yn mynd i 1? Na, felly rhoi 0 uwchben rhif 1.

$$\begin{array}{r} 013 \\ 12 \overline{) 156} \\ \underline{12} \\ 36 \end{array}$$

- Cam 2** - Ydy 12 yn mynd i 15? Ydy, felly rhoi 1 uwchben y 5, a 3 o flaen y 6.

- Cam 3** - Ydy 12 yn mynd i 36? Ydy, felly rhoi 3 uwchben y 6.

I wirio'r ateb
 $(12 \times 13) = 156$

- Ymarfer dull rhannu hir e.e. $192 \div 12 =$

- Cam 1** – Meddwl am rif i luosï gyda 12 sy'n hawdd i gyfrifo yn y pen e.e. 5 neu 10.

$$\begin{array}{r} 16 \\ 12 \overline{) 192} \\ \underline{12} \\ 72 \end{array}$$

- Cam 2** – Tynnu y swm yma oddi ar y cyfanswm. Ail adrodd y broses nes cyrraedd dim.

$$\begin{array}{r} 10 \times 12 - \\ + 6 \times 12 - \\ \hline 16 \\ \underline{72} \\ 0 \end{array}$$

- Datrys problemau lluosï a rhannu

e.e. Roedd 18 anifail ar fferm. Ieir yw rhai a defaid yw'r gweddill. Mae cyfanswm o 50 o goesau gan yr anifeiliaid. Sawl iâr a dafad sydd yno?

Blwyddyn 5

Lluosi a Rhannu

- Dysgu ar gof tabl 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10

Tabl 7

$$\begin{array}{l}
 0 \times 7 = 0 \\
 1 \times 7 = 7 \\
 2 \times 7 = 14 \\
 3 \times 7 = 21 \\
 4 \times 7 = 28 \\
 5 \times 7 = 35 \\
 6 \times 7 = 42 \\
 7 \times 7 = 49 \\
 8 \times 7 = 56 \\
 9 \times 7 = 63 \\
 10 \times 7 = 70
 \end{array}$$

Tabl 9

$$\begin{array}{l}
 0 \times 9 = 0 \\
 1 \times 9 = 9 \\
 2 \times 9 = 18 \\
 3 \times 9 = 27 \\
 4 \times 9 = 36 \\
 5 \times 9 = 45 \\
 6 \times 9 = 54 \\
 7 \times 9 = 63 \\
 8 \times 9 = 72 \\
 9 \times 9 = 81 \\
 10 \times 9 = 90
 \end{array}$$

- Ymarfer lluosï a rhannu rhifau a degolion gyda 10 a 100.

ee	$14 \times 10 = 140$	$14 \times 100 = 1400$
	$0.75 \times 10 = 7.5$	$0.75 \times 100 = 75$
	$480 \div 10 = 48$	$480 \div 100 = 4.8$
	$13 \div 10 = 1.3$	$13 \div 100 = 0.13$

- Ymarfer defnyddio strategaethau meddwl i luosi a rhannu rhifau 2 ddigid â rhif 2 ddigid e.e. $36 \times 28 =$

Dull Grid

		20	8	
30		600	240	240
6		120	48	120
				+ 48
				<u>1008</u>
				1

Blwyddyn 3

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer lluosï a rhannu rhifau hyd at 100 gyda 10.

e.e.	$6 \times 10 = 60$	$160 \div 10 = 16$
	$15 \times 10 = 150$	$280 \div 10 = 28$
	$89 \times 10 = 890$	$930 \div 10 = 93$

- Ymarfer defnyddio strategaethau meddwl i luosi a rhannu rhifau 2 ddigid â rhif 1 digid e.e. 23×5 . Ymrannu 23 i 20 a 3 ac yna lluosï'r ddau gyda 5. Adio'r atebion gyda'i gilydd i ddod at y cyfanswm.

Dull Grid

		20	3	
5		100	15	100
				+ 15
				<u>115</u>

- Dull arall sy'n cael ei ddefnyddio yn y dosbarth yw Lluosi byr.

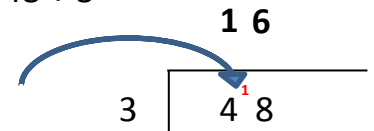
5 lluosï a 3 = 15, gosod 5 a cofio am yr 1. 2
 lluosï a 5 yn 10, yna adio 1 sy'n 11. Y cyfanswm felly yw 115.

$$\begin{array}{r}
 115 \\
 \hline
 \end{array}$$

- Ymarfer dull rhannu byr e.e. $48 \div 3 =$

Cam 1 - Ydy 3 yn mynd i 4?
 Ydy 1 waith, felly rhoi 1 uwchben y 4, a rhoi yr 1 dros ben rhwng y 4 a 8.

Cam 2 - Ydy 3 yn mynd i 18?
 Ydy 6 gwaith, felly rhoi y 6 uwchben yr 8.

I wirio'r ateb

$$16 \times 3 = 48$$

Blwyddyn 4

Lluosi a Rhannu

- Dysgu ar gof tabl 2, 3, 4, 5, 6, 8 a 10
- Deall fod Tabl 8 yn ddwbl Tabl 4.

<u>Tabl 4</u>	Dwbl x2 	<u>Tabl 8</u>
0 x 4 = 0		0 x 8 = 0
1 x 4 = 4		1 x 8 = 8
2 x 4 = 8		2 x 8 = 16
3 x 4 = 12		3 x 8 = 24
4 x 4 = 16		4 x 8 = 32
5 x 4 = 20		5 x 8 = 40
6 x 4 = 24		6 x 8 = 48
7 x 4 = 28		7 x 8 = 56
8 x 4 = 32		8 x 8 = 64
9 x 4 = 36		9 x 8 = 72
10 x 4 = 40		10 x 8 = 80

- Deall fod lluosu rhif gyda 8 fel lluosu rhif gyda 4 ac yna dwblu'r ateb.

$$8 \times 5 = (4 \times 5) = 20 \qquad 20 \times 2 = 40$$

- Ymarfer lluosu a rhannu rhifau gyda 10 a 100.

e.e.	$8 \times 10 = 80$	$8 \times 100 = 800$
	$25 \times 10 = 250$	$25 \times 100 = 2500$
	$1500 \div 10 = 150$	$1500 \div 100 = 15$
	$3200 \div 10 = 320$	$3200 \div 100 = 32$

- Datrys problemau lluosu a rhannu

e.e. Mae Meic eisiau llifio darn o beipen yn saith darn cyfartal. Os yw'n cymryd 4 munud i wneud 1 toriad, pa mor hir fydd Meic yn ei gymryd i gwblhau'r gwaith?

Blwyddyn 4

Lluosi a Rhannu

- Ymarfer defnyddio strategaethau meddwl i luosi a rhannu rhifau 3 ddigid â rhif 1 digid e.e. $213 \times 4 =$

Dull Grid

	200	10	3	800
4	800	40	12	40
				<u>+ 12</u>
				<u>852</u>

- Parhau i ymarfer dull Lluosi byr.

$$\begin{array}{r} 213 \\ \times 4 \\ \hline 852 \\ 1 \end{array}$$

- Ymarfer dull rhannu byr e.e. $153 \div 4$ sy'n rhoi ateb gyda gweddill.

- **Cam 1** - Ydy 4 yn mynd i 1? Na, felly rhoi 0 uwchben rhif 1.

$$\begin{array}{r} 038g1 \\ 4 \overline{) 153} \end{array}$$

- **Cam 2** - Ydy 4 yn mynd i 15? Ydy, felly rhoi 3 uwchben y 5 a gweddill o **3** o flaen y 3.

I wirio'r ateb

- **Cam 3** - Ydy 4 yn mynd i 33? Ydy, felly rhoi 8 uwchben y 3 a gweddill 1.

$$(38 \times 4) + 1 = 153$$